Megjelent a CeLISR új száma

2026/04/08

Citizen science a Király utcában, memóriatréning Szlovákiában, az adatgazdászképzés hazánkban, egy folklórgyűjtemény digitális stratégiája… – friss szakmai témákkal telve jelent meg folyóiratunk legújabb száma.

A Könyvtári Intézet [1] és a BME OMIKK [2] szerkesztésében megjelent a Közép-európai Könyvtár- és Információtudományi Szemle (Central European Library and Information Science Review, CeLISR) [3] harmadik évfolyamának első száma.

A cikkek elérhetők a folyóirat honlapján. [4]

A teljes szám letölthető erről a hivatkozásról. [5]

A lapszám tartalma

CeLISR
CENTRAL EUROPEAN LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE REVIEW
KÖZÉP-EURÓPAI KÖNYVTÁR- ÉS INFORMÁCIÓTUDOMÁNYI SZEMLE
2026/1
Közösségi tudomány a közkönyvtárban
Memory training at the State Scientific Library in Banská Bystrica
Könyvtárak, levéltárak és múzeumok közös utakon
Developing the Data Steward Community in Hungary
A Folklór Archívum digitális stratégiája
The role of ECLs in the European cultural heritage sector

[5]A napokban megjelent 2026. évi első szám **Kovácsné Koreny Ágnes és Kuczkó Andrea** tanulmányával indít. A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Ráday Mihály Emlékprojektjének ismertetése közelebb visz minket a közösségi tudomány (citizen science) mibenlétének megértéséhez, illetve annak felismeréséhez, hogy milyen szerepe lehet a közkönyvtári küldetés újraértelmezésében.

- Kovácsné Koreny Ágnes, Kuczkó Andrea: *Közösségi tudomány a közkönyvtárban. Ráday Mihály Emlékprojekt* [6]

Szlovák szerzőnk, **Ivana Bičanovská** ugyancsak kitűnő tanulmányában a Besztercebányai Állami Tudományos Könyvtár egy jó gyakorlatáról számol be, jelesül az intézmény szervezésében megvalósuló memóriatréning-alkalmakról, megfelelő elméleti és történeti keretbe foglalva mondandóját, kitérve a tágabb (szlovákiai és csehországi) kontextusra.

- Ivana Bičanovská: *Memory training as an effective educational activity for library visitors* [7]

Nyilvánvalóan nem cseng ismeretlenül a hazai szakmai közönség körében a következő szerzőnk neve. **Tóth Máté** a közgyűjteményi szektorban érvényesülő konvergens és divergens folyamatokról ír a tőle megszokott tudományos alapossággal.

- Tóth Máté: *Könyvtárak, levéltárak és múzeumok közös utakon. Konvergens és divergens folyamatok a közgyűjteményi szektorban* [8]

Nem kis vállalkozást rejt magában az ezt követő angol nyelvű tanulmány, hazai szerzők – **Lencsés Ákos, Egyed-Gergely Júlia, Farkas Henrietta, Horváth Anna, Meiszterics Enikő, Sidó Zsuzsa és Vida Bence** – tollából. Az írás a hazai adatgazdász-közösség kialakulásának bemutatására vállalkozik. Tudván, hogy az első adatgazdász-évfolyam 2023-ban indult az ELTE-n, illetve 2024-ben a HUN-REN Magyar Kutatási Hálózat szervezésében, e friss szakma megjelenése mindenképp érdemes figyelmünkre.

- Ákos Lencsés, Egyed-Gergely Júlia, Farkas Henrietta, Horváth Anna, Meiszterics Enikő, Sidó Zsuzsa, Vida Bence: *Developing the Data Steward Community in Hungary* [9]

Ötödik tanulmányunk szerzője **Zagyva Natália,** írásának címe önmagáért beszél: „A Hagyományok Háza Folklór Archívumának digitális stratégiája”. Írása az intézmény archívumának szabványalapú digitális transzformációját járja körbe az alkalmazott technikai megoldások és elvek taglalásával.

- Zagyva Natália: *A Hagyományok Háza Folklór Archívumának digitális stratégiája. Szabványalapú gyűjteménykezelés és hosszú távú megőrzés nyílt forráskódú szoftverekkel* [10]

E tanulmányt követi **Olaus Ingskog Bergstrøm** angol nyelvű cikke, amelyben a norvég szerző bemutatja az északi országokban kialakított és mára az európai jog részévé vált rendszert, és arra keresi a választ, hogy milyen lehetőségek rejlenek a kiterjesztett hatályú közös jogkezelésben a

kulturális örökség hozzáférhetővé tételében érdekelt európai intézmények számára.

- Olaus Ingskog Bergstrøm: *The present, past and future role of Extended Collective Licenses in the European cultural heritage sector* [11]

A szervezeti önértékelésben érdekeltek számára lehet érdekes **Kocsi Hajnalka Anna** cikke, amely „egy újonnan kidolgozott, a szerző saját szakmai tapasztalataira épülő módszert – s annak fő eszközét: a bizonyítékleltárt – ismerteti, amely a könyvtári szervezeti önértékeléshez kapcsolódó adatgyűjtési folyamatok egyszerűsítését és átláthatóbbá tételét tűzi ki célul".

- Kocsi Hajnalka Anna: *„Bizonyítékleltár" – Hogyan gyűjtsük adatainkat a szervezeti önértékeléshez?* [12]

Jelentős írás **Pogány Györgyé**, aki Gulyás Pál „Magyar írók élete és munkái" című biobibliográfiája két utolsó kötetének tavalyi megjelenése kapcsán mutatja be „a hányatott sorsú, mintegy százéves vállalkozás kiadástörténetét, és elhelyezi a sorozatot a hazai biobibliográfiák keretében".

- Pogány György: *Befejeződött egy százéves vállalkozás* [13]

E számban is folytatjuk „Current trends in library and information science in the light of PhD research and studies" című interjúsorozatunkat. Az ELTE Irodalomtudományi Doktori Iskola Könyvtár- és Információtudományi Doktori Programján végzett kutatók közül ezúttal **Asmaa Bouaamrit, Simon Andrást és Joseph Marmol Yapot** kérdeztük.

- Simon András: *Current trends in library and information science in the light of PhD research and studies* – 9. *[14]*
- Joseph Marmol Yap: *Current trends in library and information science in the light of PhD research and studies* – 10. *[15]*
- Asmaa Bouaamri: *Current trends in library and information science in the light of PhD research and studies* – 11. *[16]*

Ez évi első számunk **öt könyvismertetőt** is tartalmaz. Szüts Etele írása az ELTE Bölcsészettudományi Karán 2023-ban rendezett Valóságos könyvtár – könyvtári valóság VI. konferencia alapján készült tanulmánykötetet szemlézi. Három recenziónknak is a témája egy-egy, a mesterséges intelligenciát bizonyos szempontú megközelítésben taglaló kiadvány. Az ismertetések szerzői: Kalcsó Gyula, Sirató Ildikó és Dancs Szabolcs. Sirató Ildikó emellett egy másik könyvismertetőt is írt lapunk számára („A tudományos könyvtárak bizonyítékalapú gyakorlata a mindennapokban" címmel).

- **Szüts Etele**: *Biztos pont a hazai könyvtár- és információtudományban* [17]
- **Kalcsó Gyula:** *A mesterséges intelligencia és a mélytanulás forradalma* [18]
- **Sirató Ildikó:** *A mesterséges intelligencia és a kulturális örökség találkozása* [19]
- **Dancs Szabolcs:** *Mesterséges intelligencia a gazdaságban* [20]
- **Sirató Ildikó:** *A tudományos könyvtárak bizonyítékalapú gyakorlata a mindennapokban* [21]

Perszonália rovatunkban **Pogány György** Szabó Sándor tanár urat, **Dippold Péte**r pedig a Könyvtári Intézet egykori vezetőjét, Bánkeszi Katalint búcsúztatja.

- Pogány György: Szabó Sándor (1935–2025) emlékezete *[22]*
- Dippold Péter: Búcsú Bánkeszi Katalintól *[23]*

Jelen számunk Külföldifolyóirat-figyelő rovatában hat cikkismertetőt találnak olvasóink.

- Bubnó Katalin, Ildikó Sirató, Ormándy Marcell Ottó, Szüts Etele: Külföldi könyvtár- és információtudományi folyóiratokból (referátumok) [24]

Kapcsolódó tartalom:
Elindult a CELISR Books könyvsorozat [25]
2026/04/10 - 13:17

Forrás webcím: https://oszk.hu/hirek/megjelent-celisr-uj-szama_2026-1

Hivatkozások:
[1] https://ki.oszk.hu/
[2] https://www.omikk.bme.hu/
[3] http://journals.bme.hu/celisr/index
[4] https://journals.bme.hu/celisr/issue/view/2016
[5] https://journals.bme.hu/celisr/article/view/44144/24461
[6] http://journals.bme.hu/celisr/article/view/43347/24419
[7] https://journals.bme.hu/celisr/article/view/43641/24431
[8] https://journals.bme.hu/celisr/article/view/43385/24433
[9] https://journals.bme.hu/celisr/article/view/43151/24434
[10] https://journals.bme.hu/celisr/article/view/43246/24411
[11] https://journals.bme.hu/celisr/article/view/42783/24436
[12] https://journals.bme.hu/celisr/article/view/42871
[13] https://journals.bme.hu/celisr/article/view/43694/24425
[14] https://journals.bme.hu/celisr/article/view/43784/24437
[15] https://journals.bme.hu/celisr/article/view/43785/24438
[16] https://journals.bme.hu/celisr/article/view/43782/24450
[17] https://journals.bme.hu/celisr/article/view/43642/24371
[18] https://journals.bme.hu/celisr/article/view/43796/24398
[19] https://journals.bme.hu/celisr/article/view/43781/24372
[20] https://journals.bme.hu/celisr/article/view/43859/24413
[21] https://journals.bme.hu/celisr/article/view/43783/24394
[22] https://journals.bme.hu/celisr/article/view/43728/24396
[23] https://journals.bme.hu/celisr/article/view/43822/24395
[24] https://journals.bme.hu/celisr/article/view/44103/24440
[25] https://oszk.hu/hirek/elindult-celisr-books-konyvsorozat_2025-1
[26] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek
[27] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek-cimlapon